

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

Mortificationem nunquam esse omittendam. Cap. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

loco conuersionis spiritalis collocati, vipera proprie voluntatis mordetur, & viuere quiete non sinimur. Illa barbarorum Pauli contemptio in admirationem eius laudemque transtulit, dum viderunt eum pro conditione quidem carnis à bestia percussum, sed diuino miraculo, à morte & omni malo liberatum. At subannatio nostra, qua ab aduersariis irridemur, in maius se quotidie vituperium extendit, quia non solum à vipera, id est, à propria voluntate, dente alicuius suggestionis tangimur, sed immortificationis veneno perimus.

At ab his malis abnegatio suæ virtutis excellentia nos seruat, quæ sicut Paulum virtus diuina à mortu vipera; ita & ipsa à veneno immortificationis nos liberat. Vipera quidem hominem momordit, sed Apostolum, ac Christi seruum, necare non potuit: ita desiderium oblectationum terrenarum forsitan nos homines tangeret, sed si nos abnegauerimus, per consensum non inficiet. Hæc enim abnegatio ea nos dignitate afficit, vt & Apostoli imitatores, & Christi serui sumus, quos diuina virtus, si non à suggestione bestiolæ, at ab infectione præseruat.

Tu quoque, inquit Bernardus, si propriam desideras voluntatem, si corporis voluptatibus perfecte renunties, si carnem tuam crucifigas cum vitis & concupiscentiis, sed & mortifices membra tua, quæ sunt super terram, probabis te Pauli imitatore, qui non facies animam tuam pretiosorem teipso, probabis & Christi discipulum, etiam illum perdendo saluabit. Et quidem prudentius eam perdis, vt custodias, quam custodis, vt perdas. Quæ te docet, o vir iuste, seruire Christo, & eius discipulis aggregari, quin & vitam carnalem perdere, vt spirituales in perpetuum serues; haud dabit virus in te cuiuspiam immoderati affectus vsque ad casum grassari non sinet.

Qui dissipat sepem, ait Salomon, mordebit eum coluber: vnde qui sepem mortificationis non dissipat, sed quotidie nouis actionibus roborat, colubri morsum extra sepem inueniens non sentiet. Et Ecclesiasticus ait: Vbi non est sepes, diripiatur possessio: qui ergo seipsum hac sepe communit, minimum suarum virtutum directionem timebit. Quod cum ad litteram de vxore dictum sit, quid secundum altiorem sensum indicat, nisi vt qui se quoad carnis desideria castrauit propter regnum cælorum, abnegationem in vxorem habeat, & eius consortium nunquam omittat? Huic enim optimè illa conueniunt, quæ de vxore dicuntur: Qui possidet mulierem bonam, inchoat possessionem, adiutorium secundum illum est, & columna, & requies. Nam qui sui abnegationem possidet, habet iam initium magnarum opum, scilicet pretiosissimarum virtutum, quas talis coniugis parat industria. Habet etiam adiutorium valde conueniens sibi, quod turbam seruulorum, nempe affectuum, reprimat, & totam domum cordis in pace contineat. Est illi abnegatio, columna, quæ illum à multis casibus culpisque defendat: & requies, in qua à desiderijs sæculi liberatus, conqueſcat.

Nec solum abnegatio nobis sponsa est, sed & bona mater, cuius beneficio puerorum cibos, id est, rerum visibilium appetitiones deserimus, vt solido maiorum cibo sustentemur. Anna quidem mater Samuelis, tanta prole ditata, cum ad ascendendum in templum Domini inuitaretur, respondit: Non vadam, donec ablaſetur infans, & ducam eum, vt appareat ante conspectum Domini, & maneat ibi iugiter. Sapienter cogitauit infantes ætate non esse aptos templo, quia nesciunt orare, sciunt autem perſtere, & orates turbare: ideo noluit infantem suum

A ante conuenientem ætatem, in domum Domini adducere. Sic & hæc bona nutritrix à lacte rerum sæcularium ablaſtat, & postea à tenerioribus puerorum alimentis, scilicet à sensuum delectationibus, & ab omni inordinatione affectuum, auertit; ac tandem in conspectum Domini introducit. Ibi in studio nepe sanctæ orationis, apparemus coram Domino, id est, vt homines reuerenter stamus, & non puerorum more huc illucq; cogitatione discurrimus. Ibi post ablaſtationem scimus manere iugiter, scimus, inquam, non iam paternam domum, & puerorum alimenta suspirare, sed ad longum tempus suauitatem spiritus perſentire. Ibi nostræ abnegationis præmia suscipimus. Nam qui seminant in lacrymis, in exultatione metent: & anima in intimis suis audit illam vocem sanè lætissimam:

B Date ei de fructu manuum suarum, & laudent eam in portis opera eius. De fructu manuum suarum comedit, quia secundum maiorem aut minorem laborem, maius aut minus præmium recipit. Quare Iob de iusto ait: Et sicut dies mercenarij, dies eius. Quia sicut mercenarij præmium labori commensuratur; ita iusti merces secundum maiorem abnegationem augetur. Cum opus crescit, inquit Gregorius, præmij fiducia proficit: cum verò opus torpuit, spes à remuneratione lassescit. Vnde & electus quisque vitam suam, quasi mercenarij dies, pensans, tanto fidentiùs spe tendit ad præmium, quanto nunc robustiùs perdurat ad laboris incrementum. Qui sit de curſus præſentis temporis, pensat, dies cum operibus numerat, ne à labore vacua tranſeant vitæ momenta, formidat. Aduersis gaudet, passione reficitur, mœnore refouetur; quia subsequenti vitæ præmij tanto se remunerari largiùs conspicit, quâto pro amore illius quotidianis se mortibus veriùs impendit. Hæc ille. Quid igitur amplius ad cognoscendam mortificationis excellentiam exposcimus? si quidem illa & bona spiritalis vitæ affert, & mala prophanæ vitæ repellit. Illa copiosum fructum æternæ felicitatis confert, & nunc lætissimas segetes tranquillitatis expectat. Nam post hostes aliquantulum mortificatione denictos, impletur illud Michæ: Et sedebit vir subtrus vitem suam, & subtrus ficum suam, & non erit qui detereat. Sub his, quas plantauit, virtutum arboribus lætus sedet, atque quiescit, & fructus suauissimæ spei colligit, quibus interim se vsque ad aduentum æternæ possessionis reficiat.

C Mortificationem nunquam esse omittendam.

CAPVT XV.

AD hanc mortificationis excellentiam pertinet, quod vir mortificatus duci fortissimo, ac hostium expugnatore, præferatur: quam excellentiam ideo seorsum attingimus, vt mortificationis durationem post eius nobilitatem, aperiamus. Eum, qui seipsum abnegat, virum esse fortissimum ex Salomone iam vidimus, qui ait: Melior est patiens viro forti, & qui dominatur animo suo, expugnatore urbium. Lactantius quidem ac si istam sapientis sententiam interpretaretur, illum, qui se abnegat, cum Hercule confert, & huic tam de fortitudine celebrato elegantissimis verbis præponit. Non enim fortior iudicandus est, inquit, qui leonem, quam qui violentiam, & in seipso inclusam feram superat iracundiam; aut qui rapacillimas volucres deicit, quam qui cupiditates audissimas coercet; aut qui Amazonem bellatricem, quam qui libidinem vincit, pudoris ac famæ debellatricem; aut qui

E

Bern. ser. 30. in Cant.

Ecl. 10. 8.

Ecl. 36. 27.

Ibi. n. 26.

1. Reg. 1. 21.

Psal. 125. 5.

Prov. 31. 31.

Iob 7. 1.

Greg. 8. mor. c. 3.

Michea 4. 4.

Prov. 16. 32.

Lactan. lib. 1. de in. inst. c. 9.

finim de stabulo, quàm qui vitia de corde suo egerit, quæ magis sunt perniciosa, quia domestica & propria mala sunt, quàm illa, quæ & vitari poterant, & caueri. Ex quo fit, vt ille solus vir fortis debeat iudicari, qui temperans est, & moderatus, & iustus.] Hæc Laëtantius. Et in eandem sententiam Ambrosius putat Iacob Patriarcham ouium pastorem induci, quod corpori, & sensibus imperaret, & suis moribus diligenter præflet. Et statim ait: Animum vincere, iracundiam cohibere, compugnantesque leges carnis, & mentis in vnum cogere, immortalis cuiusdam est viri, quem inferni porta non suscepit. Denique ipse sibi legislator vindicauit hoc munus, vt oues pasceret Iethro, qui dicitur superfluous, & ageret in desertum: eo quod irrationabilem, & superfluum, vulgarisque sermonis loquacitatem in secreta quedam sobriæ doctrinæ coegit mysteria. Et concludit: Ideo Ægyptios abominatos fuisse pastores, quoniam, qui passionibus seruiunt, & voluptatibus indulgent, doctorem virtutis quadam detestatione declinat. Quare ergo tanti habetur hominis sibi inperantis fortitudo, ita vt ducibus fortissimis præferatur, præsertim cum multoties propria abnegatio, non ad res magni momenti, quæ non semper occurrunt, sed ad res faciles, minimasque procedat? Huius eam esse causam existimo, quod duces, ac milites huius sæculi semel, aut bis, aut aliquo tempore cum hostibus manus conferunt, quibus victis, in pace quiescunt: at miles Christi, iustus scilicet, qui virtutis arcem expugnat, ab ipso suæ conuersionis exordio vsque ad extremum vitæ halitum, debet, si vult proficere, secum ipse pugnare, & gladio mortificationis cohibere. Hæc autem in pugna & abnegatione, constantia vsque ad mortem perseverans, adeo mirabilis & gloriosa est, vt in ea fidelis inuentus merito inter fortes, fortissimi nomen obrineat.

Ambr. li. 1. de Cain. c. 6.

3. Reg. 20. 22.

Luce 12. 37. 38.

Prosp. 1. de vita contemp. plar. c. 1.

Esse autem necessariam hanc abnegationis instantiam, ita vt nunquam illam relinquamus, delineatum est in sermone cuiusdam prophætæ, qui dixit regi Israel reuertenti, obtenta victoria aduersum regem Syriæ: Vade, & confortare, & scito, & vide quid facias, sequenti enim anno rex Syriæ ascendet contra te.] Nec dum vnum bellum finierat, & iam vocatur ad aliud, & noua cura illi se parandi ad sequentem pugnam indicitur: quia videlicet in hac vita nunquam cessandum est, sed semper nos ipsos timere, semper à nostris affectibus cauere, semper noua abnegationis bella aduersus nostras voluntates debemus meditari. Quia si quieuerimus, affectus, nostræ salutis infestissimi hostes in nostrum excidium assurgent. Cæterum non solum per ænigmata, sed palam, ac sine ambagibus ad hanc abnegationis assiduitatem monemur. Et Dominus non vtemque vigilantes, sed semper vsque ad aduentum suum vigilantes laudat. Beati, inquit, sunt serui illi, quos cum venerit dominus, inuenerit vigilantes. Et si venerit in secunda vigilia, & si in tertia vigilia venerit, & ita inuenient, beati sunt serui illi.] Quidnam est semper vigilare, nisi hominem domum cordis sui ab irruptione omnium hostium custodire? Et quis est præcipuus, & acerbior hostis hominis? Nonne ipse sui? Ergo tunc semper vigilat, cum semper seipsum veretur, & sibi ipsi contradicere, ac à semetipso obseruare se, non desinit. Egre giè sanè Prosper in hanc sententiam ait: Cæterum in hac vita, quamuis strenuè dimicemus, & adiuuante Domino, cateruas hostium, quibus circumfundimur, prosternamus, tamen si ab eis nolumus vinci, nunquam pugnare desinimus. Nec vincentes securos faciunt viriliter defudata iam præ-

lia, sed magis sollicitant aduersariorum rediuiua certamina. Ac sic, quia secundum Scripturæ sacræ sermonem, tota humana vita tentatio est super terram, tunc est tentatio finienda, quando finitur & pugna: & tunc est finienda pugna, quando post hanc vitam succedit pugna secunda victoria.] Optimè scripta sunt hæc, ex quibus habemus, ante vitæ finem non esse à certamine discedendum, quo nos ipsos contineamus, sed semper esse aduersus motus naturæ nostræ affectusque pugnandum. Multis quidem ex antiquis patribus nomina sunt alicuius mysterij gratia, mutata; at in Iacob, cui nomen etiam nouum inditum est, quid speciale reperimus, quod ad abnegationis assiduitatem inducit. Illud enim est, quod priores illi patres post mutationem nominum, nunquam aut rarissimè antiquatis nominibus appellantur. Abram vocatus est Abraham, & deinceps semper vocatur Abraham, Sarai nouo nomine dicitur Sara, & in posterum semper vocatur Sara. At Iacob audit: Non vocaberis vltra Iacob, sed Israel erit nomen tuum.] Post nominis verò mutationem frequentissimè vocatur Iacob, & nomine potius antiquo, quàm nouo cognoscitur. Putabimusne id vacare mysterio? Non sanè. Iacob enim idem est, quod supplantator: Israel verò est præualens Deo. Vnde duo nobis videntur indicata. Alterum est, virum illum præualere Deo, & amplam benedictionem impetrare, qui vitia sua & desideria supplantat, ac seipsum abnegationis flagello castigat. Alterum verò, iustum aliquando debere esse Israel, cum scilicet instat necessitas aliquid postulandi; at semper debere esse Iacob, qui nimirum bella aduersus carnem, & sanguinem gerat, sensus comprimat, & prauis affectibus contradicat. Nunquam nomen Iacob deferat, aut potius nunquam munus Iacob, id est, supplantare vitia, & affectus vincere, derelinquat. Sic enim post hanc vitam, nomen, & munus Iacob omnino deponet, & in perpetuum vocabitur Israel, qui dicat: Vidi Dominum facie ad faciem, & salua facta est anima mea.]

Genes. 35. 10.

Genes. 32. 30.

Sed quare semper est mortificationi vacandum: Ideo profectò, quia caro semel afflictione siccata, iterum viret, sensus domiti denuo se aduersus rationem erigunt, & affectus repressi, si à mortificatione cessamus, maiori impetu conualescunt. Quem admodum enim, eo quod herba viuunt, artique obstant, sæpe fit, vt vitidarij cultor varias de myrto figuras effingat, & tamen semel, & iterum forfice resecat, ne amputatæ breui syluescant: ita eò quod hortus Domini, qui animus noster est, cum omnibus suis cupiditatibus, ac libidinibus viuunt, postquam in eo Christi effigiem, pulchramque iustitiæ formam effinxerimus, necesse est, vt iterum atque iterum mortificationis gladio quæ pullulant, reseceamus: ne quæ multo labore præstitimus, in casum elaborata lugeamus. Si lapidem incidas, & in eo non sine magno labore imaginem crucis insculpas, nunquam illa deletur, quia lapis vita carens minime nouis augmentis accrescit. At tu non es lapis, vita & sensu carens, sed homo mutationi subiectus, in quo affectus veteris Adæ quotidie reuirescunt, & robur aduersus virtutem assumunt: quomodo poteris securè dormire, & ab assidua ipsorum compressione cessare? Illius fortis mulieris, quam Salomontâ gloriosè laudat elogiis, vna vestis ex fortitudine & decore componitur. Fortitudo, ait, & decore indumentum eius, & ridebit in die nouissimo.] Fortitudo mentem perseverantem designat, qua quis aduersus se pugnat: & decore, nitore puritatis, quo semetipsum

Prov. 31. 25.

exornat.

exornat. Ideo autem vitis & eiusdem vestis fortitudo & decor, partes esse dicuntur; quia qui perseuerantiam sui abnegatione obliuiscitur; minime perfecte virtutis pulchritudine decoratur. Quinimo dum homo prius se abnegans; atque mortificans ab studio abnegationis cessat; paulatim ex mundicia ad immundiciam, & ex magna perfectione ad magnas imperfectiones declinat. Estque similis statuae per somnium a superbo illo Rege respecta; quae in auro cepit, & in luto finiuit. Huius statuae, inquit Daniel, caput ex auro optimo erat, pectus autem & brachia de argento, porro venter, & femora ex aere, tibiae autem terreae, pedum quaedam pars erat ferrea, quaedam autem fictilis. Ecce imaginem tepidorum, & instabilium hominum, qui ab auro in luto decidunt, & miseris sensuum oblectationes resumunt. Charitatis aurum & feruor, illos quasi coelestes faciebat, qui sola coelestia sapiebant, & visibilia, quae fortiter reliquerant, ignorabant. At si incipiant tepescere, non iam ardentissimo amore, sed scientia, & rerum cognitione, in argento signata, delectantur. Postea solo aere id est, sermone sonante contenti, ea praedicant, quae nec digito quidem tangunt; adeo ut inter eorum linguam & vitam, plusquam inter caelum, & terram interitet. Deinde efficiuntur homines ferrei, duri, & indomiti, quos nulla exhortatio mouet, nulla imminens ultio terret, nullum diuinum beneficium emollit. Tandem apparent, quod sunt, nempe homines lutei, qui in conno suarum cupiditatum herent, & nihil sanctitatis in eorum conuersatione resplendet.

Vel aliter possumus cum Ricardo Victorino hunc casum hominis instabilis, & non perseuerantis explicare. Nam tunc est aurum, cum charitatis seruore regitur, & ob amorem aeternorum temporalia omnia vilia reputat. Tunc est argentum, cum non charitate, sed deliberatione gubernatur, qui se cohibet, & bonum agit, non quia haec ex amore delectant, sed ex cognitione, ut necessaria ad spiritalem vitam conseruandam placent. Qui licet pretiosior sit metalli, bonum enim est veritatem amare, tamen eo miser est; quia ex auro ad argentum cecidit, & qui prius ad virtutem amore ferebatur, postea ad virtutem ratione se cogit. Aduersus quem Dominus aliquid haberet, quod primum seruorem charitatis reliquit. Tunc est aes, quando ex veritate transit ad vanitatem, & bonum operatur exterius, non virtutis sed laudis amore. Qui sancta loquitur, & exteriori quidem specie, aliqua virtutis opera ostendit, at impurus est desiderio & cogitatione. Nomen habet quod viuat, sed mortuus est. Est ex illis, qui loquuntur patem cum proximo suo, mala autem in cordibus eorum; quia sub verbis pacificis, virtutemque sonantibus, cor non in eo, quod praedicat, sed in eo quod delectat, sine timore constituit. Tunc est ferrum, cum non valens dissimulare, nec potens quod cupiebat, simulatione expiscari, illis insensus est, quos prius ad adulationem honorare decreuerat. Habetque pedes veloces ad effundendum sanguinem; utpote partim ferreos, quoniam dum illis, quos suae voluntati obsequentes non videt, ita scitur, omnem humanitatem deponit. Tunc demum est testa & lutum, quando palam, & sine vilo furo antiquas repetit voluptates, & vitae austeritatem, quam bene ingressus fuerat, male abiicit, & cordis sui desideria se committit. Ne ergo ex auro in lutum, & ex caelo in caenum cadamus, necesse est, ut semper nos cohibere, ac abnegate curemus. Vae enim his, qui perdidit sustinentiam, & qui dereliquerunt vias rectas, & diuertunt in vias prauas. Et quid facient, cum

A inspicere coeperit Dominus? J. Vae, inquam, illis, qui cito se corunt, qui spiritu coeperunt, & carne consumantur; qui postquam equum refractarium corporis sui, aliquo tempore domiti timore continuerunt, postea lassati, ei habenas suorum desideriorum laxarunt. Nam cum a viis rectis omnis virtutis discesserint, & vias distortas suarum voluntatum ingressi fuerint, quid aliud nisi miserabiles casus, & anima mortem, ad quam illae viae ducunt, iure possunt expectare? Quid faciet Dominus? Certe illos acriter increpabit, qui non poterunt breuissimi in morula huius fugacis vitae cum illo vigilare. Cum tamen e contrario iustis praecipitur sit, ut constituant diem solemnem in condensis vsque ad cornu Altaris. J. id est, ut vsque ad finem vitae seipos per mortificationem immolantes, quasi in magna turba hominum, quae solet ad solennia festa conuenire Domino festa concelebrent. Solemne namque Domino die, ait Gregorius, in confrequentationibus constituit, quibus se assidue in eius desiderio affligit. Qui nimirum solennitatis dies vsque ad Altaris cornu tendi praecipitur: quia tandiu necesse est, ut quisque se afficiat, quousque ad superni sacrificij altitudinem, id est, ad aeterna gaudia peringat. J. Priusquam illuc veniamus, cessandum non est, quia toto vitae tempore holocaustum abnegationis Domino offerendum est.

Hanc abnegationis assiduitatem, & in mortificatione perseuerantiam, suo exemplo docuit mundi Saluator, qui totos dies mortalitatis suae in laboribus, & afflictionibus, & vitae austeritate transegit. Nec in his exemplis laborum, illustrissimis cessauit pij magistri docendi sedulitas, sed actus in crucem, & ad descensum sub fidei pollicitatione a suis crucifixoribus inuitatus, illis hoc remedio perseuerantiae inimico subuenire contempsit. Dicebant illi: Christus rex Israel, descendat nunc de cruce, ut videamus, & credamus. J. Ille vero noluit a cruce descendere, tum quia effi caciùs in cruce positus, quam crucem fugiens, eos ad credendum horrabaturum, ut nobis certissimam aeternitatis viam, scilicet perseuerantiam, in mortificationis cruce monstraret.

Ita & nos, inquit Bernardus, quicumque sequimur caput nostrum, tota die hac, qua plasmati, & redempti sumus, non cessemus agere penitentiam, non cessemus rollere crucem nostram, perseuerantes in ea, sicut ipse perseuerauit, donec dicat spiritus, ut requiescamus a laboribus nostris. Neminem audiamus, non carnem & sanguinem, no spiritum quemlibet, descensum a cruce suadentem. Peristamus in cruce, moriamur in cruce: deponamus aliorum manibus, non nostra leuitate. Caput nostrum deposuere viri iusti: nos ergo dignatione sua, Angeli sancti deponant, ut consummata vtiliter die crucis, secunda, quae post mortem est, quiescamus suauiter, dormiamus feliciter in sepulchris, expectantes beatam spem, & aduentum gloriae magni Dei, qui resuscitabit corpora nostra, tertia die, configurata corpori claritatis suae. J. Haec ille, Exemplum itaque Christi non ad intermittendam abnegationem, sed ad perseuerantiam in cruce vocat. Haec crux nos paruos teneat, quia & eius paruula est, quae corpus solum onerat, & superflua tantum corporis, sensumque mortificat. Crux etiam nos proficientes altringat, quia & crux medicatrix est, quae interiores affectus, & propriam voluntatem, & iudicium premit. Crux demum nos iam ad perfectionem tendentes excipiat, quia & crux magna magnis preparatur, quae eos desolationibus, persecutionibus, humiliationibus, & derelictionibus opprimet, destinato tempore gloria magnorum perfectis

D

E

Dan. 2. 32-33

Ricard. lib. 1. de erud. dicit inter homin. c. 24.

Apo. 3.

Psal. 27. 3.

Ecc. 2. 15.

Psal. 117. 28.

Greg. 9. mor. c. 15.

Marc. 15. 32.

Bern. ser. 1. in die Pasche.

parata coronat. Dies brevis huius vite, dies laboris est, quo diem longum æternitatis, in quo est vera requies, ab omni labore mercamur: ne hunc diem quietis, & pausionis velimus facere, quo proculdubio negligenter, & desidiosè transacto, in illo æterno, quod sequitur, non quietem, sed sine fructu laborem, sine consolatione dolorem, & sine vlla reque afflictionem habebimus. De resurrectionis die scriptum est: Hæc dies, quam fecit Dominus, exultemus, & lætemur in ea.] De diebus verò mortalitatis dicitur: Sex diebus operaberis, & facies omnia opera tua.] Laboremus itaque nunc, & terram cordis nostri mortificatione colamus, vt in septimo die ineffabili gaudio lætemur. Aufer, ô frater, iram à corde tuo,] interiores affectus cohibendo,] & amoue malitiam à carne tua,] corpus discretæ afflictione domando, quoniã] adolescentia, & voluptas vana sunt.] Veritas autè & sapientia est in corde senili, quod præsentia paruarepsit, vt futura, magna & æterna possideat.

Psal. 117.

24.

Exod. 20.

9.

Ecclesi. 11.

10.

*Mortificationem esse magni momenti,
etiam in minimis.*

CAPVT XVI.

MORTIFICATIONIS assiduitas aliam detegit mortificationis qualitatem, quod scilicet ad res minimas, & parui momenti se debeat extendere, in quo non est minima, sed maxima, supra id quod dici potest, ad vitam spiritualem meritum accessio. Non semper magna occurrunt abnegatione refecanda: quia sicut in bello pauci sunt duces aliorum, pauci etiam sunt milites fortissimi, qui contratio regi metum incutiant: multi verò milites ignaui, & ad ignobile militiæ vulgus pertinentes, quos solus clangor buccinæ turbat, & terret: ita aduersarij aduersus animam militantium pauci sunt magni, qui negotium nobis facessant, si ad innumerabilem pusillarum imperfectionum turbam comparentur. Sunt igitur inter viros iustos nonnulli, qui nondum cum magnis, & fortibus imperfectionibus configere audent, nec sperant se reportaturos de aliquo strenuo hoste victoriam. Sunt etiam alij proficientes nimirum, atque perfecti, qui iam magnas imperfectiones vicerunt, nondum tamen in minoribus seiplos plenè superarunt. Atque aded illis abnegatio in rebus minimis necessaria est, vt ex minimis cum mediocribus imperfectionibus, & ex mediocribus cum maioribus pugnare discant: & istis etiam est vtilissima, vt vitam perfectam, & vitam sanctorum similem, qui in minimis etiam seiplos abnegarunt, sectarij consuescant. Quemadmodum enim tex, expugnato regno, quod aduersum se rebellauerat, occisusq; defectionis ducibus, solet in infimam quoq; turbam scuire, si eam minimè obedientem futuram, atq; fidelem speret: sic iustus subacto regno cordis sui, & vitis maioribus grauioribusq; prostratis, turbam minimarum imperfectionum abnegatione persequitur, qua viuente, scit se perfectorum pacem habere non posse. Ex quibus constat, omnibus necessariam esse in rebus minimis abnegationem, sine qua nunquam ad perfectam virtutem minima etiam corrigentem peruenient. Ad quod fortè hortabatur Ecclesiasticus, dicens: Minimum pro magno placeat tibi, & improprietum peregrinationis non audies.] Id est: minora quæque merita, quæ in minimis abnegationibus reperiuntur, magni reputa, ne eorum, qui alienis facultatibus sustentari volunt, improprietis impe-

Ecclesi. 29.

30.

Ataris. Quæ enim has paruas merendi occasiones contemnuunt, cum maiores in promptu non habeant, & si haberent, minus eis veluti difficilioribus vterentur, ex alienis suorum maiorum meritis gloriantur. Sed tunc improprietate peregrinantium audiunt, quia vt alieni ab illis bonis, quæ non sunt, sed maiorum sunt, à sapientibus, & res æqua lance æstantibus iridentur.

Planè hæc minima abnegationis opera pro magnis reputanda sunt, quæ à Domino nobis commendata noscuntur. Nam turba illa magna hominum quinque panibus, & duobus piscibus refecta, dixit: Colligite quæ superauerunt fragmenta, ne pereant.] Quid enim per quinque panes, & duos pisces, nisi maiora virtutis opera, & maiores labores, quos nemo iustus despicit, indicantur? Et quid per fragmenta, nisi minores occasiones patiendi, & se abnegandi innuuntur? Sed hæc etiam ab Apostolis, & Apostolicis viris colligenda sunt, ne præ incuria pereant, & panibus integris, id est, maioribus occasionibus meritorum deficientibus, qui fragmenta contempserit, quibus se vitumque reficere poterat, præ fame deficiat. Hæc panum reliquæ, hæc scilicet minimæ abnegationes omittendæ non sunt, quas qui auide petierit, etiam integrum panem recipiet. Chanaanæ illa à sinibus Tyri & Sydonis egressa, duriter à Domino tractata respondit: Etiam Domine: nam & catelli edunt de micis, quæ cadunt de mensa dominorum suorum.] Iam certè fines superbiorum egressa fuerat, quæ humilitate vestita, micas, id est, paruas etiam lucrandi occasiones sibi viles esse putabat. Et quia has non abiicit, ore Domini laudata est, & filiæ sanitatem impotunè postulatam recepit. Denique audiuit: O mulier magna est fides tua, fiat tibi sicut vis.] Ita & nos, si micas non despexerimus, id est, minimas nos abnegandi occasiones, quas diuites, nempe superbi despiciunt, non iam solum de fide, sed & de humilitate laudabimur, & maiora, quæ cupiebamus, incrementa virtutum impetrabimus. Ideo sanè pauper Lazarus iustus describitur, qui tamen cupiebat saturari] de micis, quæ cadebant de mensa diuitis:] quoniam proprium iustorum est, has paruas micas, nempe modicas se abnegandi occasiones expetere, & illis sui desiderij ventrem explere. Merito verò dicitur, quod in domo crudelis diuitis nemo huic pauperi micas dabat, quia qui luxui seruiunt, hæc parua merita à iusto subtrahunt, dum illum ista quærentem, exercitentemque contemnuunt. Ipse verò etiam irritus, & cum indignatione repulsus, paruas sui abnegationes sectari non desinit, quas magni cuiusdam profectus esse initia cognoscit.

Ioan. 6.

12.

Matt. 15.

27.

Lucæ 16.

27.

EHæc in minoribus abnegatio nos expedit, vt purissimas orationes fundamus, & ad diuinos amplexus euolemus. Neq; enim solæ magnæ imperfectiones nos vincunt, sed etiam minores ligant, & ab hoc sacro volatu in cælum impediunt. Quid autem refert si ferrea catena, aut fune ex serico contexto tenearis, si vinculus manes, & ab his, quæ tuum statum ac dignitatem decent, cessare compelleris? Quid refert si oculis tuis laminam magnam, aut paruam obiicias, si hæc non minus quam illa mentem obnubilat, vt cælestia contemplari non possis? Audi Cassianum, quibus verbis parua etiam ad curas sæculares, quæ ab oratione separant, pertinere desinat. Et idcirco, inquit, morbum ambitus sæcularis nostris mentibus non inesse, non vitique eorum tantum negotiorum abstinentia comprobabit, quæ etiã si velimus, explere non possumus,

neque